

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy hóra 3'—

□□

ELLENZÉK

Előfizetési ár:

(Házhoz hozva)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy hóra 3'—

□□

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

Kerenszkít meggyilkolták.

Stockholmból jelentik azt a szenzációs hirt, hogy Torneo orosz városban az a hír terjedt el, hogy Kerenszkít meggyilkolták. Az ideiglenes kormány titkolja a merényletet. Pétervárott emiatt óriási pánik uralkodik.

Wilson Németország ellen.

Hágából jelentik: A Dagbladet közli az amerikai Skandinaven című lap következő cikkét:

— Több magasrangú tengerész-tiszt parancsot kért az elnöktől egy Németország elleni flottatámadásra. Az elnökre állítólag a tengeralattjárók által előidézett helyzet igen leverőleg hatott, mindazonáltal a flottatámadásra még nem határozta el magát. Egy magasrangú tengerész-tiszt a következőképpen nyilatkozott:

— Egy flottatámadásnak Németország ellen az volna a célja, hogy megakadályozza a tengeralattjárókat a kikötők elhagyásában. Vagy a werftek ellen, ahol a tengeralattjárókat építik, vagy a támaszpontok ellen irányulna a támadás. Azt is meg lehetne kísérelni, hogy a tengeralattjárókat aknák, torpedónaszádok vagy repülőgépek segítségével kikötőikben

elzárjuk. A werftek és támaszpontok elleni támadást hadihajók és repülőök hajtanák végre. Az angol tekintélyek azt hiszik, hogy flottájuk győzne, ha csak meg nem semmisítik (!)

— Egy ilyen támadásnak sok akadály áll az útjában. A legnagyobb hiba, hogy a mi flottaosztályunk angol parancsnokság alatt áll és így az angol tekintélyek hozzájárulása nélkül semmit sem tehetünk. Hogy az elnök ennek a megváltoztatása érdekében fog-e valamit tenni, azt nem tudják.

— Amerika és szövetségesei most egyedül attól remélnék változtatást, ha a flottatámadást végrehajjták. Kockázatos játék lenne, de a kilátás megérné. A találmányok, amelyek a tengeralattjárók működését kívánják megakadályozni, értéketlenek.

Mi a különbség?

Nincs kedvünk tréfás talányban olyasmit kérdezni, mi a különbség például a majom és a fogkefe között. Hanem azt kérdezzük: mi a különbség az ex-cár és Kerenszki, a régi és az új orosz zsarnokság között? Minden esetre van némi különbség. Az ex-cár egy tehetségtelen, a légynek ártani se akaró, jólelkű, félnék ember volt, aki helyett öt-tíz ember gondolkodott és zsarnokoskodott, Kerenszki meg egy tehetséges polgár, aki kizárólag és egyedül akar gondolkodni, cselekedni és zsarnokoskodni. Az ex-cár idejében divat volt a tör, gyilok, Szibéria s az ellenvélemény elfojtása. Divat, szokás, törvény volt a szent cári akarat az autokrácia nevében. Kerenszki uralma idején — amint az események mutatják — szintén ugyanazok a politikai eszközök vannak divatban, mint azelőtt. Tör, gyilok, Szibéria s az ellenvélemény elfojtása.

Vajjon melyik jobb? Szavazzassuk meg a szegény muzsikot!

A cár állítólag különbekét akart kötni. Az orosz nép ezt állítólag nem akarta s letette a cárt, forradalmat csinált és szóhoz jutatta Kerenszkít. Anglia maga is elismerte, hogy ez az ő műve volt. Jött Kerenszki. Ő nem akart különbekét. Ő harcot akart. Azaz nem is annyira ő, mint inkább Anglia akarta a harcot. A harc eredménye körülbelül világosan áll már Kerenszki előtt a galíciai fronton. Az orosz ellenvélemény, a Lenin-csoport, a békepárt zajong, lármáz, ellenforradalommal fenyegetődzik s mit csinál a szabadságszerető Kerenszki? Amit a cár? Nem. A szegény cár s a sok milliós egyszerű orosz nép engedett az óriási kisebbségben levő atheistákból összeverődött demokrata forradalomnak, félreállt az utból. Legyen meg, amit Anglia akar. Kerenszki azonban nem áll félre. Ő nem törődik az orosz nép békevágyával. Ő megteszi, amit a zsarnok cár nem tett meg: összefogdosztatja, halomra öletti mindazokat, akik a háboru és béke kérdésében más véleményen mernek lenni, mint ő, a demokrata, a puritán. Mert Anglia így akarja. Melyik uralom volt jobb Oroszországra? A cáré-e vagy Kerenszkié? Melyik a nagyobb zsarnok? Melyik véresebb kezű autokrata? A gögös cár-e vagy Kerenszki, a nép fia?

Oroszország katasztrófa előtt.

Berlinből jelentik: A „Daily Chronicle” pétervári tudósítójának, Harold Williamsnak következő táviratát közli:

— Miután az oroszok a Dűna hidját felrobbantották, lassan visszavonultak s az ellenség minden lépését megnehezítették. A németek a part mentén indították meg támadásukat, legjobb tüzéségüket vonultatták föl és olyan gyorsasággal nyomultak át az üx-

küllí résen, ami Mackensen galíciai áttörésére emlékeztet. Aztán, mindenütt a gyilkos tüzéségi tűz nyomában észak felé meneteltek. Az utolsó hivatalos jelentések szerint Waldendorfig rendben történt a visszavonulás, amely aztán vad meneküléssé fajult. Hiábavaló és haszontalan a lehetőségek és valószínűségek mérlegelése. Ami most Oroszországban történik, az a döntés és a katasztrófa.

Már nem biznak Kornilovban.

Berlinből jelentik: Az északi fronton szenvedett súlyos vereség következményeként Péterváron Kornilov bukását várják. Jellemző, hogy a hivatalos kommentárok a Ruszkij Invalidban a legfőbb hadvezetőséget okolják a szerencsétlenségért, mert ezáltal a katonák hősiességét tanúsították. A gyűlölt

főparancsnok ellen ezenkívül is élénk hajsza folyik. A Djen olyan főparancsnokságot követel, amelyben a katonák megbiznak. Kornilov nem alkalmas személyiség a főparancsnoki tiszt betöltésére. A vidéken a frontról érkező kétségbeesett hírek megduzzasztották az ellenforradalmi mozgalmat.

Apponyi és a kiegyezés. Apponyi az Alkotmány munkatársa előtt így nyilatkozott:

— A kiegyezés kérdésében ugyanaz a helyzet, ami az Esterházy kormány bemutatkozásakor volt. Valamiféle alakban kifejezésre fog jünni most is ismert álláspontom; vagy úgy, hogy Wekerle miniszterelnök ur fog erre hivatkozni, vagy pedig úgy, hogy én szólok fel. Hogy melyik módot választjuk, az teljesen lényegtelen, a fontos az, hogy ennek a kormánynak is az az álláspontja, hogy lehetőleg ne ezen az országgyűlésen kerüljön elintézésre a kiegyezés kérdése.

A háboru hírei.

Hivatalos jelentések.

Bukovinában az oroszok még csak egy kis területet tartanak megszállva. Tegnap ezen a területen, mint a hivatalos jelentés mondja:

Bukovinában Solkanál egy orosz támadás klssé visszanyomta vonalainkat. A Pruth mentén és Keletgaliciában mindkét részről élénk felderítő tevékenység.

Az orosz front többi részén csak előrsi csatározások folytak.

Az isonzói harcokról a hivatalos jelentés konstatálja, hogy ha az olaszok további támadásokat terveznének, immár megállapítható, hogy az ellenségnek ez az új erőpróbája sem tudott a hadihelyzetben délnyugaton semmiféle változást előidézni és hogy a csata kétségtelenül az olaszok balsikerét jelenti.

A Karszt fensíkon Selo falu elfoglalása, amely a harcok kezdetén legelső vonalunkban feküdt, az egyetlen eredmény, amit az ellenség elért. Azt a néhány árkot, amelyet Karszt-átlásaink déli szárnyán átmenetileg elvesztettünk, ellentámadással visszaszereztük. Amíg vezéreink és azok vezérkarai a hadi

tapasztalatok fáradhatatlan, alapos felhasználásával megteremtették a győzelmes védelemhez szükséges feltételeket, addig derék csapataink, közöttük mint mindig a gyalogság, mint a legnehezebb harcok dicsőséges viselője, példaadó hősiességgel, új, tartós dicsőséget szereztek.

Ugyanilyen eredményesen folytak le csapataink számára a Wippach-völgyi és görzi harcok, ahol egyetlen keskeny árok sem maradt az ellenség kezén.

Az olaszoknak a 11. Isonzó-csatáért harcra vetett hadereje 48 hadosztály gyalogság, ugyanennyi kilométerre elosztva, a világháború minden támadó csatájának hadtömegei között ritkítja párját. Az olaszoknak veszteségei megfelelnek a hadviselés ilyen módjának. Beleszámítva a 20.000 hadifoglyot, a legszigorubb becslés szerint 230.000 et tesznek ki, tehát majdnem egy negyedmillió a veszteségük.

A nyugati fronton az összes angol és francia támadásokat a németek fényes sikerrel visszaverlék.

Politikai hírek.

A munkapártnak nagy öröme van. Megérkezett a harctérről Tisza István Budapestre és már részt is vett a párt értekezletén, amely tegnap este tartott. Ennek határozatából Tisza ma föl fog szólalni a Házban és nyilatkozni fog Wekerle programbeszédéről.

A képviselőház ma tartja első ülését a nyári szünet után. Wekerle programbeszéde iránt nagy az érdeklődés politikai körökben.

Platthy György országgyűlési képviselő sürgős interpellációt szándékszik előterjeszteni a képviselőházban az ipari cikkek maxímálásáért.

Károlyt Mihály gróf, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, jövő vasárnap, 16-án tartja Cegléden beszámolóját. A ceglédi függetlenségi párt bejelentette, hogy a beszámoló beszéd keretében nagyszabású népgyűlést fog rendezni. Pest vármegye alispánja: Fazekas Ágoston, betiltotta a nyilvános népgyűlés megtartását. Nyilvános népgyűlés helyett tehát zárt körben fognak népgyűlést rendezni.

A „Budapest” című lap azt írta, hogy katolikus egyházi javak egyesítetnek és ezek jövedelméből egyforma fix fizetés utaltatik ki a püspöki kar tagjainak, a többit pedig az alsópapság javadalmazására használják. Az ezenfelül még fenmaradó összeg pedig más egyházi és kulturális célokra fordítatik.

E hírre vonatkozólag Apponyi egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a cikkben foglalt tárgyra vonatkozólag ez idő szerint semmiféle terve nincsen.

Érdekes jóslat a háborúról és a békekötésről.

A háború kitörése után jutott nyilvánosságra az az írott jóslat, melyet Wismár városának tanácstermében őriznek ezzel a címmel: „Kivonat egy szerzetes végrendeletéből az 1701-ik évről.” A jóslatból egy-néhány már teljesedésbe ment, ami még érdekesebbé teszi ezt az iratot, mely így szól:

Olyan időben, mikor a pápai szék üresedésben lesz, Európát borzalmas moz-

galmak fogják megremegtetni. Gonoszság, gyűlölet fog eltölteni egy kis népet, mely fejedelem gyilkolással fogja Európát lángba borítani. Hét birodalom támad fel a madárra, melynek két feje van és a madárra, melynek egy feje van. A madarak kétségbeesetten védik fészkeiket és karmaikkal megvédik azt. Az a fejedelem a közepén, aki a megfordított (jobb) oldalon száll előre, ellenséggel lesz körülvéve. Nép támad fel nép ellen. Az uralkodó jelmondata így hangzik: Istennel előre! Az Isten hatalma fogja segíteni őt s győzelemről győzelemre vezetni.

Kelet és nyugat felé egy hatalmas gyűrűt fognak alkotni s sok ember semmitől meg. A kocsik lovak nélkül száguldoznak. Tüzes sárkányok röpködnek a levegőn át s tüzet és pusztulást fognak ontani, városokat és falvakat semmisítenek meg. Tehetetlenül fogják szemlélni mindezeket az emberek. A nép meg fogja hallani Isten intelmét s Isten elfordítja tőle arcát. Három éven és 5 hónapon át fog tartani ez az izgalom. Ehínség és szárazság több áldozatot fognak követelni, mint a háború. El fog jönni az idő, mikor sem eladni, sem venni nem lehet. A kenyér meg lesz jegyezve és fel lesz osztva. A vér festi pirosra a tengereket. Az emberek a tenger fenekén fognak szákmányra leselkedni. A hét csillagos nép be fog avatkozni a küzdelembe és hátra támadja a szakállas embert.

Az egész Alsó-Rajnavidék remegni fog s meginog, de nem fog elpusztulni, hanem állani fog az idők végéig. A nyugati ország a pusztulás országa lesz. A tenger országa királyával együtt le lesz verve és a nyomor legelső fokára jut. A nép helyén marad még sokáig.

A föld minden népei nyomorra jutnak s hullámszába jönnek az összes népek. A háború akkor kezdődik, mikor az éret kalászkok haljadosznak s tetőpontjára akkor jut, mikor a cseresznye másodszer virágzik. A békét a fejedelem karácsonykor köti meg.

Lapunk előfizetési ára:

Negyedévre	8 K
Egy hóra	3 K
Egész évre	32 K
Félévre	16 K

A burgonyát zár alá vették.

A hivatalos lap rendeletet közöl az 1917. évi burgonyatermés zár alá vételéről, közszükségleti célokra való igénybevételéről és felhasználásáról. A rendelet értelmében a termelőknek az 1917. évi termésből származó burgonyakészletét zár alá helyezik. A zár alá vétel hatálya azokra a készletekre nézve, amelyek kiszedése a jelen rendelet életbeléptetése előtt meglőrtént, a rendelet életbeléptetésével, egyébként pedig a földből való kiszedés időpontjával kezdődik. Aki burgonyát termel, köteles azt a helyi szokáshoz mérten az időjárás viszonyoknak megfelelő időpontban kiszedni. Ha nem tudná ezt elvégezni, köteles az előjárásnak bejelenteni, ez pedig az országos burgonyaközvetítő irodának, s az elsőfoku közigazgatási hatóság közérő ki rendelésével köteles a készletek kiszedéséről és betakarításáról gondoskodni. Éretlen állapotban nem szabad kiszedni a burgonyát, kivéve, ha azt az időszak előrehaladottsága vagy hadművelési okok szükségessé teszik.

Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke, vagy törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg azt a mennyiséget, amelyet a termelő a házi és gazdasági szükségletére visszatarthat. A felesleget az országos burgonyaközvetítő irodának kell felajánlani. A termelő a zár alá vett termési feleslegét vagy közvetlenül a burgonyaközvetítő iroda közvetítése nélkül olyanoknak adhatja el, akik vásárlásra jogosultak, vagy azoknak, akiket az iroda átvételtől kijelöl.

Aki maga nem termelő, vagy akinek házisükségletét saját termése nem fedezi, a községi előjáróság által a részére kiállított vásárlási engedély alapján bármely községben, bármely termelőtől saját házi szükségletére közvetlenül vásárolhat burgonyát a Közélelmezési Hivatal által megállapított fejkvóta szerinti mennyiséget. A termelők házi és gazdasági szükségletének összeírását a burgonyáért bevetett terület szerint községenként és termelőnként a községi előjáróság 1917. október 1-én napjára köteles összeírni.

Az 1917. évi szeptember hó 25-ik napjától kezdve burgonyát vasuton, hajón vagy gépkocsin a rendelethez mellékelte új szállítási igazolványokkal lehet szállítani. Ezeket az Országos Burgonyaközvetítő Iroda állítja ki a rendeletben részletesen felsorolt esetekben.

Nemzetközi buzainség.

A Római Mezőgazdasági Intézet június havi jelentése alapján, amely most csak az antanthoz tartozó és semleges államok terméstartományát foglalja össze, a következő mérleg állítható fel: Oroszország legfeljebb 5 millió métermázsza buzát vihet ki. Amerika 14 milliót, Kanada 15, Ausztrália 15, a francia gyarmatok 2,5 millió métermázsát. Ez összesen kerek 67 millió métermázsza. Ezzel szemben az ellenséges államok buzabeviteli szükséglete 140 millió. A semleges államokat nem számítva már ez is 73 millió métermázsza hiány, több mint 50 százaléka az egész behozatali szükségletnek és 30 százaléka az egész fogyasztásnak. Ha tehát a legutoljottabb reményeket elfogadjuk is, ha az ausztráliai fölösleget 15 helyett 40 millió métermázsára számítjuk, még mindig marad körülbelül 50 millió métermázsza fedezetlen hiány, szóval a beviteli szükséglet 35 százaléka. Anglia, Franciaország és Olaszország tehát, egy-egyének tekintve őket, buzafogyasztásukat kénytelenek volnának 30 százalékkal csökkenteni a tavalyi fogyasztáshoz képest még akkor is, ha a buvárhajóharc nem volna a világon és nem csökkentenék a hajóteret, nem sülyesztené szállítmányokat. E tárgyilagosságot és inkább az antant-államok szempontjából optimisztikus egybevetés mellett azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az angol és amerikai buzáarak a háború előtti árakhoz képest 150—200 százalékkal emelkedtek, tehát az antant-államok kenyérfogyasztása lényegesen meg is drágul amelleitől hogy hatósági kényszerítő intézkedésekkel korlátozni kell.

HIREK

— **A kolozsvári közönség zöldség-szükséglete.** A kolozsvári közönség nagy nehézségekkel küzd a téli vetemény beszerzésével, mivel a hóstáti termelők vetemény fölöslegüket vonakodnak a piacra vinni s ehelyett eldugdossák vagy a háznál uzsorászkodnak veje, holott a piacon is megtehetnék ezt. Példák igazolják naponta, mert az a néhány termelő, akik murkot, petrezselymet, karalábét stb. hoznak ki nagy ritkán, tetszés szerinti árban adják. Erre való tekintettel Hadik gróf közlelmezési miniszter intézkedni fog, hogy a Zöldség és főzelék központ segítségével Kolozsvár közönségét téli zöldséggel és főzelékekkel lássák el. A hatóságtól szeptember 10-ig jelentést vár az összes iskolák és internátusok szükségleteiről. Hinni akarjuk, hogy a közönségről is történik valamelyes gondoskodás.

— **Házvásár.** A Deák Ferenc utcában levő Mikó-féle telket, amelyet ezelőtt egy pár évvel Náhán Salamon ügyvéd vett meg a Mikó örökösöktől 150.000 koronáért, most a Réthy-testvérek megvásárolták 330.000 koronáért. Gratulálunk a derék Réthy-testvéreknek, akik igazán a munka és szorgalom útján szerezhették meg az értékes telket.

— **Értesítés.** A kolozsvári nőipariskolában szeptember 15-én egy hónapig tartó ruhaszabászati rajztanfolyam kezdődik. Szeptember 15-től, esetleg október 1-től minden szakon délutáni tanfolyamok kezdődnek. Jelentkezhetni délután 3-4-ig.

— **Politikai párbaj.** Falussy Árpád országgyűlési képviselő és Péchy László cs. és kir. kamarás, a szatmármegyei munkapárti ügyvezető alelnöke között politikai természetű lovagias ügy támadt, amelyet pisztoly-párbajjal intéztek el, egyszeri golyóváltással. Sebesülés nem történt.

— **Tűz a hannoveri színházban.** Hannoverből jelentik: A királyi színház színpadi részében ismeretlen okból tűz támadt, amelynek a zsinórpádlás, a világító telep és minden egyéb gyúlékony tárgy áldozatul esett. Az előadásokat egyelőre be kellett szüntetni.

— **Több a nő, mint a férfimunkás a német iparban.** A Reichsarbeitsblatt kimutatása szerint a betegsegélyező pénztáraknak a folyó évi március elején 3.962.625 férfi és 3.973.457 nőtaguk volt. A nőtagok száma tehát 10.802-vel haladta meg a férfitagok számát. Januárban még a férfiak száma volt több 10.050-nél. Februárban a férfiak száma 3226-tal, a nőké pedig 25.108-cal emelkedett. A kereső nők ilyen nagyszámu emelkedésével szemben a munkapiacra még mindig 112 munkakereső nő jut 100 ajánlaira.

— **Alkalmazást nyer** megfelelő díjazással, jóirásu férfi vagy női gyakorlott irodai munkaerő az Unió-utca 22. szám 1. emeleti irodában.

— **Szaloniki pusztulása.** Luganoból jelentik: A szaloniki tüzvészről érkezett részletes jelentésekből kitűnik, hogy az egész ó-város és az új város egy része rommá égett. A legrosszabbul jártak a zsidók, kevésbé a törökök és legkevésbé a görögök. Az egész kár négyszáz millió frank, amelynek csak egy negyedrészére térül meg biztosítás útján. Ötvenezer zsidó, tizenötezer török, hétezer görög és olasz hajléktalan. A zsidókat nagy izgalom fogta el a görög kormányának ama nyilvánvaló szándéka miatt, hogy a zsidókat Szalonikiból kiutasítja. A görög kamara első olvasásban már elfogadott egy javaslatot, amely szerint az állam kisajátítja a tüzvészdulta területet és az új építést az állam felügyele alatt fogják végezni, ami a zsidó lakosság tönkretételét

jelentené, holott ez nem kér egyebet, mint azt, hogy maga gondoskodhassék magáról.

— **Ehiaség Görögországban.** A párisi „Temps“-nek jelentik Athénből: Görögországban a napi kenyéradagot a régebbi 600 grammról 180 grammra szállították le. A kenyér fogyasztásának ilyen mértékű korlátozása a nép egészségének és erkölcsének kárára van. A lapok nyomatékosan kérik, hogy a kereskedelmi tengerészetnek legalább egy részét állítsák ismét a nép élelmezésének szolgálatába. A görög kereskedelmi tengerészet hajótere ma 490.000 tonna, ami teljesen az ántánt kezében van. Az athéni lapok megjegyzik, hogy Venizelosz 300.000 főnyi hadsereget ajánlott föl a szövetségeseknek. A nemzet hajlandó harcolni, de kenyérré nagyobb szüksége van, mint fegyverre. Előbb az éhínségtől kell a népet megvédeni s csak azután lehet harcképessé tenni.

— **Román bor a hadseregnek.** A Romániában rekvirált borból Magyarország részére négyezer hektolitert utaltak ki. A román bort a pécsi állami szőlőállomás borpincéjében raktározták el és kiérlelés után a hadsereg szükségletére fordítják.

— **Kiakarták szabadítani a cárt.** Bernből jelentik: A kormány erélyes intézkedéseket tett az ellenforradalmi összeesküvés ellen. Az összeesküvés leleplezését a moszkvai kongresszus folyamán közölték Kerenszkivel. A megindított vizsgálat után nyomban számos letartóztatás történt. Az összeesküvés élén álló Hitrova kisaszonyt Tobolszkban letartóztatták, ahol kélségtelenül előkészületeket tett a volt cárnak és családjának kiszabadítására. Kerenszki és a pétervári katonai kerület parancsnoka csütörtökön Gacsinába utaztak és elrendelték Mihály nagyhercegnek és nejeének letartóztatását, de megengedték nekik, hogy lakásukban maradjanak. Ezután Carszkoje-Selóba mentek, ahol Pál nagyherceget és nejét tartóztatták le. Ez a letartóztatás hevesebb körülmények között történt. A nagyherceg és a nagyhercegné egy nagy társaság közepete érkeztek, amikor Kerenszki nagy kísérettel megjelent a teremben. Az összes vendégeknek meg kellett mondaniok nevüket, de közülük senkit sem tartóztattak le. Azt állítják, hogy az összeesküvést a munkás- és katonatanács maximálista tagjai leplezték le a miniszterelnöknek.

— **Kísérlet a munkaidő megrövidítésére.** Egy svájci gyárban igen érdekes kísérleteket vezettek a munkaidő megrövidítése dolgában. Az egyik osztályon, ahol varrónők dolgoztak, minden 50 percnyi effektív munka után 10 percnyi szünetet engedélyeztek. A munkások ebben a 10 percen elhagyták a munkahelyüket és kimentek a szabadba. Egy bizonyos idő múlva megállapították, hogy a munkások, akik akkordban dolgoztak, e rendszer mellett átlag 25 százalékkal több munkát végeztek. Ezzel kapcsolatban a munka kezdetét reggel 7 órától félnyolcra tolták el, úgy, hogy 9 óras keretben tényleg 7 és fél óráig dolgoztak.

— **A kormány kölcsöne a nagyváradi köztisztviselőknek.** Nagyváradról jelentik: Ember Géza főispán közbenjárására a belügyminiszterium a nagyváradi városi tisztviselők szövetségének 40.000 korona forgótőkét bocsát rendelkezésére, azonkívül az állami tisztviselők részére százezer korona kamatmentes kölcsönt utal ki, hogy a legszükségesebb ruházati és egyéb cikkeiket beszerzhessék.

— **Maximális árak Brassóban.** Különként: Tök 40 f., káposzta 40 f., paradicsom 1 K, hagyma 60 f., sárga fajalma 1 K 20 f., közönséges 80 f., fajkörte 1 K 20 f., közönséges 80 f., szilva, faj 60 fillér. Mogyoró 1 liter 80 f.

— **Hajdisz.** Mondja, frizernő, megtalálta a hajdiszemet?

— **Meg nagyságám,** de most meg már a haját nem találok.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressztudósításai.

Kerenszki ál és a jelek szerint a helyzet ura.

Budapest, szept. 12.

Stockholmból jelentik, hogy Kerenszki meggyilkolásának hírére mindaddig sehonnan sem erősítették meg, sőt a jelek szerint Oroszországban még Kerenszki a helyzet ura. De ennek ellenére Kornilov még nem teljesítette a kormány parancsát. Pétervári jelentések szerint, Kerenszki fogadta a küldöttséget, mely kijelentette, hogy hazafias kötelességének tartja a polgárháborút elkerülni, valamint Kornilov és a kormány között kitört konfliktus elsimitásán közreműködni. A küldöttség evégből ma a nagyfőhadiszállásra utazott.

Az orosz ellenforradalom célja.

Budapest, szept. 12.

Zürichből jelentik, hogy a Corriere pétervári híre szerint a kitört ellenforradalom célja: az ideiglenes kormány összes tagjait letartóztatni. Az összeesküvők székhelye Odessza. Zürichi jelentés szerint bizonyos, hogy Oroszországban a polgárháború kitört.

Megvádolt orosz vezérkar.

Budapest, szept. 12.

Rotterdamból jelentik, hogy a pétervári katonaság azzal vádolja a vezérkart, hogy szándékosan idézie elő a katasztrófát, hogy ezzel megtörje a forradalom erejét. Gorkij lapja erősen sejteti, hogy a főparancsnokság szándékosan engedte át Rigát a németeknek, hogy ezáltal a megfélemlített közvéleményt észrevétel nélkül a katonai elnyomás jármába hajtsa.

Megszakadt az összeköttetés Kornilov csapatai között.

Budapest, szept. 12.

A pétervári távirati iroda jelenti: Kornilov csapatai egymás között elvesztették az érintkezést és nem folytathatják az előnyomulást Pétervár ellen. Néhány csapatparancsnok Pétervárra érkezett és bejelentette, hogy elpártolnak Kornilovtól, sőt hajlandók közreműködni Kornilov elfoglalásában. Az egész országból hírek érkeznek, hogy a lakosság kormányhü marad.

Véres harcok Turin utcáin.

Budapest, szept. 12.

Bernből jelentik: Egy Zürichbe érkezett olasz szökevény beszélt, hogy Torino utcáin legutóbb heves harcok folytak, amelyekbe még a tüzéség is beavatkozott. Számos munkást és szocialistát letartóztattak.

Ribot bukása.

Budapest, szept. 12.

Párisból jelentik: Ribot francia miniszterelnök, miután új kabinetjét nem tudta megalakítani, végleg visszaadta megbizását.

Wilson a román zsidókért.

Budapest, szept. 12.

Berlinből jelentik: Wilson legközelebb akciót kezd a romániai zsidók érdekében. Az erről szóló jegyzék hamarosan nyilvánosságra kerül.

Kerenszki és Kornilov.

Budapest, szept. 12.

Pétervárról jelentik: Kornilov főparancsnok azt követelte, hogy Kerenszki az egész polgári és katonai hatalmat adja át egy új kormány alakítása céljából. Minthogy az ideiglenes kormány ebben arra irányuló kísérletet látott, hogy az országban ellenforradalmi uralmat teremtsenek, elhatározta, hogy Kerenszkinak megbizást ad a szükséges sürgős intézkedések megtételére, a polgárok forradalmi jogainak megvédése érdekében. Kerenszki azonnal megparancsolta a főparancsaoknak, hogy hivatalát adja át Klembovsky tábornoknak, az északi front parancsnokának, egyben pedig Pétervár városára és területére kihirdette a hadiállapotot.

Felgyújtják a municiógyárakat.

Budapest, szept. 12.

Baselből jelentik: A Basler Nachrichten tudósítása szerint a Szentpétervár és környékén levő munició- és hadfelszerelési gyárakban és üzemekben ijesztő módon szaporodnak a tüzesetek. Ugy látszik, céltudatos eszközökkel akarják megakadályozni a municiópótlást.

Kina a békéért.

Budapest, szept. 12.

Hágából jelentik: A Reuter-ügynökség Pekingből jelenté, hogy a kínai köztársaság elnöke az angol királyhoz a béke helyreállítása érdekében a következő táviratot intézte:

„Kinát általában békeszerető nemzetnek ismerik. Most azonban, amikor az emberiség és igazság ügyéről van szó, legyen szabad felségedet népünk és kormányunk nevében arról biztosítani, hogy a velünk barátságban lévő hatalmakkal együtt minden erőnkkel a béke visszaállítása érdekében fogjuk kifejteni, hogy ezután érjük el háborus céljainkat.

Színház.**Téli Színház.**

Szerdán: Csárdáskirálynő. (Bérletszünet I. sz. A. Kezdeté fél 8 ó.)
Csütörtökön: Hoffman meséi. (Bérlet 8 sz. D. Kezdeté fél 8 ó. Az előadás megkezdésétől felvonás végeztéig a nézőtérre vezető ajtók zárva lesznek.)
Pénteken: Milliomos Kati. (Operette-ujdonság előszőr. Bérletszünet II. sz. B.)
Szombaton: D. u.: Erdészleány. (Mérsékelt helyárrakkal.)
Szombaton: Este: Milliomos Kati. (Operette-ujdonság 2-odszor. Bérlet 9 sz. A.)
Vasárnap: D. u.: Egy magyar nábob. (Mérsékelt helyárrakkal.)
Vasárnap: Este: Milliomos Kati. (Operette-ujdonság 3-adszor. Bérlet 10 sz. B.)

Hamlet. Tegnap volt a szezon első Shakespeare-estéje. Még a nyár végén vagyunk, de azért a súlyos klasszikus alkotása telt házat vonzott. A darab címszerepét ezuttal is dr. Janovics Jenő játszta, aki most is többször méltatott jeles művészettel magyarázta a nagy költőnek ezt a remekül alkotott alakját. Mellette Szentgyörgyi, Dezséri, Fáy Flóra, Harsányi, Nagy Gyula voltak az előadás kimagasló alakjai. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, akik az előadást általában is művészi nivón tartották.

Milliomos Kati. Holnapután, pénteken este a leggondosabb előkészületek után fog bemutatásra kerülni az idei évad első operette-ujdonsága, a „Milliomos Kati”, mely pompás librettojával és zenéjével maradandó sikert fog aratni a mi színpadunkon is. A „Milliomos Kati” Aranyosi Nusival a címszerepben három egymásutáni napon, pénteken, szombaton és vasárnap este fog színrekerülni. A péntek esti bérletszünetes bemutató előadásra a közönség a jobb jegyeket már mind elvitte s aki a szombati vagy vasárnap esti előadásra akar magának jegyet szerezni, az siessen mielőbb az elővételi jegypénztárhoz, mert az előadás napján alig lesz pár jegy kapható.

Hoffmann meséi. Holnap, csütörtökön az idei évad hatodik opera-estéjén Offenbach örökéletű alkotása, a „Hoffmann meséi” fog színrekerülni Baranyai Jolánnal, Sugár Jolánnal, Tóth Sárival, Papp Lászlóval, Bretán Miklóssal, Dezsérvivel, Kollerrel, Kozmával és Réthelyvel a főszerepben.

Az élet rabszolgái — utoljára. Holnap, csütörtökön lesz az „Élet rabszolgái” című világhírű filmremek a Szinkör-mozgóban utoljára látható.

A lelkész leánya — Henay Portennel. A közönség legkedvesebb mozi-színésznője pénteken fog a Szinkör-mozgó fehér vásznán újból megjelenni, mely alkalommal a „Lelkész leánya” fog egyetlenegy napig színrekerülni.

A vetélytársnők — az Egyetem-mozgóban. Az amerikai Vitascope-gyár egyik leg-szebb alkotása, a „Vetélytársnők” csütörtökön lesz az Egyetem-mozgóban látható.

A hősnő. — A pók — az Urániában. Holnap, csütörtökön kerül utoljára színre az Uránia-színházban a „Hősnő” című drámai filmszenzáció, pénteken és szombaton pedig „A pók” című 3 felvonásos különleges művészi filmujdonság fog bemutatásra kerülni.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank erdélyrészi fiókosztálya (Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29 sz.) az **Uj Magyar Vörös-Kereszt Sorsjegyek** hivatalos aláírási helye. Aláírási határidő szeptember 15. Előjegyzések már elfogadtatnak. Kibocsátási árfolyam 52 korona, az aláírás alkalmával azonban elegendő 15 korona biztosíték letétele. Közelebbi felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünnepek és vasárnap	
	nap	óra
Első előadás 4 órakor	Első előadás	2 ó
Második „ fél 6 „	Második „	4 fél „
Harmadik „ 7 „	Harmadik „	6 „
Negyedik fél 9 „	Negyedik „	7 fél „
	Ötödik „	8 „
	Hatodik „	10 fél „

Műsor:

Szerdán és csütörtökön

**Az élet
rabszolgái.**

A lelkész leánya.

Helyárrak:

Pályhütlés 1.50 kor.
Földszinti ülés 1 kor.
Alsó erkély 70 fillér.
Felső erkély 50 fillér.